

La Pagina

da Surmeir

Foto Peder Antona Baltermia

CONTRACT PARC ELA

emda
6

Cun u sainza Surses?

SURVISTA

EA u NA?

Bagnspert vign voto schi igl cumegn da Surses resta tigl Parc Ela u betg. La FMR ò discurreia cugl manader digl Parc Ela. E do rasposta allas dumondas las pi frequentas.

4

Igls 17 dels digls Mulegns

«Unser Dorf», en'emissiun populara da SRF 1 metta igl focus sen egna dallas pi pitschnas vischnancas dalla Svizra: Mulegns.

2

Vaseir Filisour cun la Filitour

An Surmeir dattigl turas virtualas tras vischnancas. La FMR ò fatg l'amprova a Filisour.

10

La buteia a Stierva duess cuntinuar

Er la buteia da Stierva turna tar l'organiziun uriunda - la consum alvra-surses.

3

SRF «UNSER DORF»: chest onn agls Mulegns

Pitschen, ma zont interessant

Peder Antona Baltermia/FMR

Venderde proxim vign emess sen SRF 1 l'amprema emissiun 2021 dad «Unser Dorf». Chest onn ins pò vaseir an successiun durant tschintg venderdes, mintgamai dallas 20.05 durant 55 minutas gl'egn e gl'oter dalla vischnanca digls Mulegns. Egnà dallas pi pitschnas vischnancas dalla Svizra cun 17 abitants.

Cun l'emissiun «SRF bi de Lüt» vo la televisiun svizra a tgesa tar la gliout. E mossa tge tgi chella fò e scu tgi vo ad ella. Adegna en gnoul spezial. E las emissiuns cattan bung resung ainten las steivas svizas. Siva digl 2012 dattigl mintg'onn ena retscha da chellas emissiuns tgi von tar la gliout tgi sa nomna «Unser Dorf». Aspectatours regulars sa regordan da lez onn da Tenna an Val Stussavgia. Cun lour runal solar on els sviglia igl interess nazional. Chest onn ins è damais nia agls Mulegns.

La davosa schanza

La dumonda è giustifitgeida: pertge vign la televisiun svizra gist agls Mulegns? An ena vischnanca tgi era anc avant pacs onns, scu cumegn independent, igl cumegn cugls pi pacs abitants ainten l'antiera tera. Ed ossa veivan cò gist angal 17 persungas. I dat nignas uniuns. I dat nigna scola, nigna buteia, nignas interpresas, en sulet unfant. E chegl tgi dat u migler detg dava anfignen ossa principalmaintg betg, èn perspectives. Ma gist che-

Tot chellas tgossas vignan er tematisadas ainten la successiun dad «Unser Dorf»:

- igls 19-02-2021 «la davosa schanza»,
- igls 26-02-2021 «adversaris ed adherents»
- igls 05-03-2021 «igl davos unfant»
- igls 12-03-2021 «ena tgesa vign spustada»
- igls 19-03-2021 ena resumaziun ed en sguard anavant

gl saro igl muteiv tgi ins è s'interess per chella vischnanca tgi è mianc situada spezialmaintg bagn u vess ena vista magnifica. Chella situaziun speziala sarogl.

Igls davos onns è igls Mulegns sa fatg santeir ainten l'antiera Svizra. Cun en project u ena visiun tgi ins nomna «la davosa schanza» pigls Mulegns. E cò ins sa basa betg sen la situaziun actuala, mabagn principalmaintg sen l'istorgia. E chella persunga tgi è sa messa sen las tgommas davos per «spindrar» igls Mulegns è Giovanni Netzer, igl intendant digl Festival Cultural Origen.

Adherents ed adversaris

Cugl sies project e la compra digl hotel Posta Liung e dalla Villa Alva è Origen mess a strada pussebladads per «spindrar» igls Mulegns. Nova veta ed activitads duessan lascher reveiver la vischnanca tgi pareva periclitada ainten la sia existenza. Igl hotel duess neir reavert. Betg an chella furma scu igls onns tgi las postas da tga-

vals gevan sur igl Pass digl Gelgia an Nagiadegna. Igls Mulegns era li da midada digls tgavals. E la noblezza passantava sen chella veia egna u ples notgs aint igl hotel. Ossa duess igl hotel davantar en hotel da nostalgia e lascher reveiver l'istorgia. Scu l'antiera vischnanca er. Pero on igls plans digl intendant dad Origen betg catto angal adherents agls Mulegns. Er schi dat angal pacs abitants, i dat er adversaris dallas ideias visiunadas per la vischnanca.

La prominenz è gio cò

Damais vign igls Mulegns ad esser las proximas tschintg emdas mintgamai igl venderde seira agl center televisiv. Ins dastga pero menziunar cò tgi dall'attenziun mediala n'ò la vischnanca, schi er anc schi pitschna, betg da basigns. Ella è gio contanschia cun diversas acziuns igls davos onns igl status da prominenz: cun la lung'istorgia digl problem stradal pigls vehichels tras vischnanca. La strètga digls Mulegns era gio legendara. Cun onns alla lunga betg catter ena schliaziun ed igl davos angal en mini-project da schlargeda cun tshuncanar en toc dalla Villa Alva è igls Mulegns nia tematiso adegna puspe ainten las medias. Cun Giovanni Netzer alloura fitgier pe ainten la vischnanca da Surgôt è la preschientscha mediala anc carscheida. Eneda cun las producziuns ainten la sala digl Hotel Posta Liung e las guidadas tras vischnanca ed alloura cugls plans pigl avigneir dalla vischnanca. Igl punct culminont è alloura bagn sto la spustada dalla Villa Alva igl avost passo e cotras la schliaziun definitiva pigl problem stradal.

La vischnanca digls Mulegns è las proximas emdas aint igl focus dall'emissiun da televisiun dad SRF 1 «Unser Dorf».

Foto Peder A. Baltermia

Igls conjugals Ursula e Giatgen Poltera èn la suletta famiglia agls Mulegns tgi on en unfant: Anna-Louisa vo ainten amprega primara.

Foto SRF